

27.2.2018 Kajaani

Tiedote

Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piirin huomioita Terrafamen uraaniluvan käsittelystä

Sotkamon kunnanvaltuustossa äänestettiin 26.2.2018 kunnan kannasta Terrafamen uraanin talteenottohankkeeseen. Ennen valtuuston kokousta valtuutetut kuuluivat asiantuntijaesitykset TEM:n yli-insinööri Jorma Aurelalta, STUK:n Ylitarkastaja Jarkko Kyllöseltä ja Kainuun Ely:n Ympäristövastuuyksikön päällikkö Sari Myllyojalta. Pidämme outona tässä TEM:n roolia. Ministeriön ratkaistessa asian poliittisesti, hanketta arvioivien virkamiesten tulee puolueettomasti selvittää, onko Terrafamen hakemus ydinenergiain mukainen sekä yhtiön soveltuvuus hakemuksen mukaiseen toimintaan.

Yleisötilaisuuksissa ministeriön edustajat ovat puoltaneet hanketta. Saman voidaan olettaa tapahtuneen Sotkamon kunnanvaltuustossa. TEM:n yli-insinööri Jorma Aurela ja teollisuusneuvos Liisa Heikinheimo näyttävät asettuneen Terrafamen hakemuksen kannalle jo ennen asian käsittelyä. Voidaan perustellusti kysyä onko tällainen menettely virkamiesten hyvän hallintotavan mukaista?

Aiheesta käyty yhteiskunnallinen keskustelu Kainuussa on ollut laimeaa. Yleisimmin käytetty argumentti hankkeen puolesta on ollut, että uraani kannattaa ottaa talteen. Samalla tavoin voisimme ajatella monista uusistakin kaivoshankkeista Soklissa, Kuusamon Juomasuolla, Rovaniemen ja Ylitornion Rompaksessa, Suhangossa jne. Näiden kaikkien kallioperässä on monin verroin Terrafamen pitoisuuksia suurempia määriä uraania.

Uraani on kuitenkin käsiteltävä yhteiskunnallisena ja ympäristökysymyksenä aina erillisesti. Kaivosta luvitettaessa uraani täytyy ottaa esille jo ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Vain siten voidaan arvioida uraanin vaikutukset kaivostoimintaan ja sen ympäristövaikutukset. Kainuussa toteutetun mallin mukaan perustetaan ensin kaivos, uraanin tuotanto luvitetaan jälkikäteen ja poliittisesti asiaa käsitellään siten, että toiminnanharjoittaja ilmoittaa suunnitelmansa aloittaa uraanin tuotanto ja kehittävänsä näin Terrafamen kaivoksesta uraanikaivoksen. Tähän on vastattu Sotkamossa ja Kajaanissa, että uraani kannattaa ottaa talteen.

Käsityksemme mukaan Terrafame ei täytä ydinenergiain mukaisia vaatimuksia haettuun toimintaan ja koko hanke tulisi toteutuessaan olemaan Sotkamon kunnalle ja koko Kainuun imagolle haitallinen ja sisältäisi mahdollisesti riskejä alkutuotannolle ja muille luontoa hyödyntäville elinkeinoille. Emme myöskään puolla ydinvoiman käytön lisäämistä ja Euroopan suurimman uraania tuottavan kaivoksen perustamista Kainuuseen. Kukaan ei voi myöskään antaa takuuta kainuulaisen uraanin päätymisestä vain rauhanomaisiin tarkoituksiin. Tämä on mahdollinen alkusysäys Suomen maaperän varaamisesta monin paikoin kansainväliselle uraanintuotannolle.

Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri

Lisätietoja:

Puheenjohtaja Antti Lankinen, 040 5945622, antti.lankinen(at)sll.fi

Toiminnanjohtaja Ari Jantti, 040 7741983, ari.jantti(at)sll.fi